

nægte, at hans Argumenter paa dette Punkt kan se ganske rimelige ud, men derfor er det ikke afgjort, at de kan blive bragt tørre i Guds. Han mener jo, at for en Del burde Grundtvigianerne kunne se, at de som faadanne ikke har nogen Fremtid her i Amerika. Og dernæst mener han, at det heller ikke burde være saa vanskeligt for dem at opgive det værgne grundtvigiske, hvor han saa nævner de to saa meget diskuterede Punkter: Trosbekendelsen som et Ord af Herrens Mund, og saa den grundtvigiske Talemaade at kalde Skriften et dødt Ord i Forhold til det mundtlige Ord, og da naar i Forhold til Trosordet og Sakramenterne. Ja, naar det hele klaret med det, saa vilde Enigheden vist ikke være saa langt borte, men paa den Maade vil det nu ikke gaa. En kristelig Grundtvigianer med et sundt Begreb vil i Eft. næppe lætte noget i et falske Bibelen et dødt Ord, saa meget des mindre som Meesteren (den gamle Grundtvig) har en Gang i en Samtale, hvor den Ting kom paa Tale, utret, at han vilde godt indrømme, at den Benævnelse „det døde Ord“ var ikke heldig; men jagde saa som Forklaring, at da han kom ind i den stor Kirkekamp med den gamle Professor Clausen og den hele Nationalisme (efter Bogitaven „Normalkristendom“, efter Manden „Bantro“), da var det kommen til at staa for ham, at han kunde give denne Nationalisme et ordentligt Slag ved at fremhæve, at efterom den fornægtede Kristus uden som et Dødsmonter, saa havde dens Tilhængere kun en Bog (Bibelen) til Presler, og at denne Bog ikke kunde være andet for dem end et dødt Bogitav. Som sagt gjaldt det kun lige Indrømmelser eller Rettelser, saa kunde det nok være let at komme over, men saadan forholder det sig ikke. De, der er Grundtvigianere mere end af Navn, og ikke blot ved, som man sagde derhjemme, „at Byen hedder Snerlinge, men ogsaa ved, hvor den inermest benad“, de vil forlænge, at naar det kommer dertil, at der skal holdes Overhøring over grundtvigiske Udtryk og Talemaader, og der skal være en Udrensning af alle faadanne for at kunne komme med i en Sammenlutning, der skal bære det lutheriske Navn — at saa er det mere end de staaende Udtryk, der skal fjernes, at det tillige er det Bidsign, som ligger i og staaer bagved Udtrykkene, der skal tilintetgøres. Og saa kan man være temmelig sikker paa, at de alvorlige Grundtvigianere vil holde sig tilbage fra en saadan Sammenlutning. Anderledes er det med faadanne, som løber til at blive Grundtvigianere eller noget andet nærmest for at kunne høre med de Fugle, man er iblandt. De, der tager det saadan, vil ikke have saa svært ved at slette Tro med Henhyn til kristelig Standpunkt. Mit Liv og min Udvipling har lært mig til at følge lidt med de Døse. Og jeg kan saa ogsaa gerne befende, at det Forhold, jeg er kommen i til den grundtvigiske Retning, det kom jeg i paa en Tid, da min indre Tilstand kunde betegnes med disse Versklimer:

Jesus, hvor er du dog henne,
Hjertet søger dig omjont,
Skønt du med Apostelpenne
Teqnes af med Himmelsk Kunst?

Og da var det Folk af den grundtvigiske Retning, som var Medskaber til at hjælpe mig til Rette. Jeg fik fra den Side godt Ops over den Sandhed, at „Vort Lyden er vor Tro og Daab“. Og hvordan det nu var eller ikke var, saa kunde jeg ikke naa at komme ret til No og Klarhed ved at høre og færdes iblandt de gamle „Koriamlingsfolk“, men var jo glad ved dem alligevel, fordi jeg forstod, at hvad de vilde, det var at tjene Herren og lise at faa andre ind paa den jaumne Vej. Men hvad jeg ellers her vil sige, er, at det man ad Livets Vej kommer i Forhold til, det lærer man at kende til Gavn, og det løber man heller ikke saa let fra, og man lader sig heller ikke saa let kyle fra det. Saadan staaer Sagen, hvor man virkelig er med i noget og elsker noget og ikke blot hanger paa et Sted, fordi man synes, at der gaar det mest med Strømmen.

Men der er saa ogsaa noget andet, vi maa regne med ved Tanken om en mulig Forening af de to Samfund, for at vi ikke skal gaa og drømme og fantasere om Sammenlutningen som en Prairie-Brand, og ogsaa for at vi med Jund Fornuft kan tænke over, om der i det hele kan være noget rimeligt Saab om, at nogen af os, som nu lever, kan vente at se den Dag, da de danske Kirkefolk herovre bliver forenede i eet Samfund. Jeg har ovenfor berørt, at der fra begge Samfunds Side har gængsigt lydt Spaadomme om hinandens Død og Tilintetgørelse. Fra vor Side er P. Wigs Artikel en saadan Spaadom. Det fortaar sig, Vig kan ikke tale paa Samfundets Begne og gør det heller ikke, lige saa lidt som jeg eller andre kan tale for eller spare for det Samfund, man staaer i. Men de enkelte Udtalelser faar jo alligevel nogen Betydning; thi man gaar jo gerne ud fra, at hvis disse enkelte ikke bliver vist til Rette af deres Samfund, saa vil Samfundet i alt Fald for en Del samtykke i, hvad der har været sat frem. Og det er nu en given Sag, at den danske Kirkes Folk vil tage Wigs Artikel noget nær som en Samfundserklæring fra vor Side. Og det har man vel heller ingen Grund til at fortænke dem i. De fortaar saa, at de er dømt til Døden. Men de betaler sig med samme Mønt, hvad vi vel heller kan synes saa underligt. Men nu med Henhyn til Tælen om Dødsaarlag, saa faar man den Oplysning af de Spaamænd, at det er to meget forskellige Sngdomme, der vil lægge de to Samfund i Graven. Fra det ene Betydning man tillægger de to Samfunds forskellige kirkelige Opfattelse paa samme Punkter, saa mener Vig og nok flere, at den d. Kirke med samt dens Grundtvigianisme maa gaa sin Død i Møde, fordi den grundtvigiske Retning som saadan er for dansk og daniskindet til at kunne trives andre Steder i Verden end i Danmark. Men fra den d. Kirkes Side maa vi saa høre, at vi som Samfund skulde være nærværd at høre paa det sidste Vers, men vor Dødsaarlag skulde ikke blive den, at vi er for meget danske, men lige af den modtagne Grund, nemlig den, at vor Danstshed og vort danske Sprog snart vil gaa Nøstjen, og at vi saa fejler ud i og bliver borte i det store amerikanske Folkedal. Lad det her være sagt i Forbigaaende, at det er ikke saa lidt aandsfortærende og nedtrykkende idelig og altid at høre om Død og Dødsaarlag for os stoffels Danstkere, ja somme Tider maa man høre, at man er i Færd med at begaa Selvmord. Saa længe man levede i Danmark, led det, at Tyskerne vilde sluge os, naar de syntes, Tiden var belejlig til det. Nu herovre er der vel ingen politisk Magt, man frygter saa meget for, men saa gaar det løs med den Tale, at paa Grund af det og det, saa vil somme andre af vore Landsmænd tage sig selv af Dage; og andre siger saa om os, at vi er dødsens, og det endda temmelig hurtigt. Ja det er virkelig tør Kost at leve paa. Der har været sagt, at der er ikke megen Opbyggelse ved at høre Prædikanter, der mest prædikter om Jerusalem's Dødsaarlag og Verdens Ende. Og det er heller ikke opbyggeligt at høre om alle de Tegn paa kirkelig Undergang, som der skal være baade hos andre og hos os selv. Men vi faar jagtens finde os i at denne Glendighed og Kammer. Men nu var det at begrunde det lidt, at man fra den d. Kirkes Side mener, at den fore. Kirke gaar sin Død i Møde som dansk Kirkesamfund. Hvem der følger lidt med hvad der kommer offentlig frem iblandt os Danstere, maa jo kunne vide lige saa meget om det her paapegede som jeg. Derfor nøjes jeg med, og ogsaa af Henhyn til Pladsen, at berøre et Par Udtalelser om vor Stilling, saadan som vedkommende nu har set paa den. Den ene er af forhenværende Forstander for den d. Kirkes Skole i Des Moines. I den Tid han var paa Skolen havde han i en Meddelelse til dem derhjemme omtalt Skolen i Des Moines som den eneste Præsteskole herovre, der med Rette kunde kaldes en dansk Skole. Grimodt Møller, som den-

gang var lærer paa Blair Skole, skrev imod denne Bedømmelse af Vestergaard og vilde have ham til at tage det tilbage. Men Vestergaard svarede nej, han mente, at han havde gode Grunde for sine Udtalelser, og han sagde videre, at saa længe Blair Skoles Katalog fremviste en saa ringe Benyttelse af det danske Sprog ved Undervisningen, og saa længe en Del af den fore. Kirkes Præster talte saa ligegyldigt om Danstshed og det danske Sprog — saa havde han ikke noget at rette eller tilbagekalde. Den anden Udtalelse er af en N. P. Christensen i en Artikel i „Dannevirke“ for 6. April. Artiklen er ellers et Jndlæg i en Forhandling om Præsteeleverne paa Præsteskolen i Des Moines skal lære Græsk, eller ikke. Men Christensen kommer saa til at nævne en Udtalelse af Past. P. Rasmussen af den d. Kirke, om at der hellere maatte lægges mere Tid og Slid paa det engelske Sprog. Dette godkender Christensen i og for sig, men om sin Stilling til Engelsk som Kirkesprog blandt Danstere udtaler han sig saaledes: „De engelske Tænder er jeg Modstander af, fordi dette vilde være at underkaste Dødsdommen over vort danske Sprog og Folkeejendommelighed.“ Og saa skriver han videre: „Dette ser vi talende Biviser paa mange Steder i den fore. Kirke.“ (Mere.)

Korrespondancer

Nacine, Wis.

Efter en usædvanlig mild Martst har vi faaet en mere ustabig og kold April. Det gamle Rim: April er ikke at stole paa, hør Stund hun ta'r en ny Skole paa, har vi mærket at være en gammel Sandhed. Dog, Vejret er knapt nok saa ustabig som Menneffene.

De unge fra Nacine var torsdag Aften nede i Renoza til vort Kvartals fælles Ungdomsmøde. En stor Skare fra alle tre Menigheder her i Byen drog i Flok og Følge af Sted. Ungdomsforeningen i St. Marias Kirke viste sig som sædvanlig værter og en dejlig Aften om Guds Ord og et veldækket Kaffebord tilbragtes.

I Gaar Aftes — torsdag den 21. April — var der ligeledes Fests i vor Frelseres Menigheds Ungdomsforening. Konfirmanderne, 32 i Tallet, blev budt velkommen til vort som Del i Ungdomsarbejdet ved en smuk lille Gæstebud, foranstaltet af Ungdomsforeningen. Cirka 120 unge var samlet. Past. Bing bød velkommen, foranledede Konfirmanderne til at lægge Bind paa „hellige Bøger“ og opfordrede alle til at gribe Kristus og det evige Liv i ham, det Liv, der selv under de graa Haar vil bevare Hjertet ungt og glad og aabne Tjet „for de høje, himmelske Udsigter.“ Efter Ungdomsmødet bevarer med Kaffe og Rage. Gud bevare vor Ungdom!

Arthur Berg, en ung og elskelig troende Mand, henvendte sig til den troende Uge. Arthur havde opholdt sig en Tid paa vort Præstegjæbmer i Brush, Colo., og en Del i Denver, men Sngdommen, for hvilken han søgte Hælsed blandt vore Venner der, blev det strøbelige Legeme for stærk.

Past. Bing stod hos ham i hans sidste Strid og var Vidne til den Frimodighed og Glæde, med hvilken han forlod det timelige for det evige. Han var en god Søn, en gudbenhigen Sjæl, der under Udsættelser modnedes til det evige Liv. Begravelsen foregik under stor Deltagelse. Hans Forældre og Søstende har vor Medfølelse i denne Savnets Tid, thi Arthur vil blive savnet.

I Milwaukee gaar det over al Forventning med et dansk luth. Arbejde. Gudstjenesterne er vel besøgte. I den sidste Tid har vi undertiden haft en 120 Mennesker til Gudstjeneste. Der arbejdes ihærdigt for en Kirkebygning baade af ældre og yngre.

Ungdomsforeningen tæller nu 41 Medlemmer. Den begyndte sine Møder paa Engelsk, men nu har den enstemmigt besluttet at have dem

paa dansk. Ensamlingen har endnu da været større end før. Menigheden har kaldet Pastor C. M. Olsen, Hartland, til Præst, da han lettere end nogen anden af de omboende danske Præster kan betjene den hver Søndag. Ligeledes besluttede Menigheden enstemmigt at søge om Optagelse i Den forenede danske Kirke ved Marsmødet i Racine. Saaledes skal det være. Lad os være fri for at se altfor mange Menigheder i et løst næsten kometignende Forhold til Kirkesamfundet; man hører hjemme, og man hører ikke hjemme — et saadant Forhold er uheldigt, for ikke at sige mere, i Længden.

Paa Søndag, den 24. April, holder gamle Pastor Dahlstrøm Konfirmation i Oregon Menighed. Siden Pastor Hjortsvangs Vortrejse fra Oregon har Pastor Dahlstrøm betjent Menigheden der oppe med Guds Ord. Den strænge Vinter har vanskeliggjort den lange Rejse for den 75-årige gamle Præst, men Herren har staaet sin gamle Tjener bi.

Om nogle Dage agter han sig ud paa en længere Missionsrejse i Vesten for at besøge og glædes med gamle Venner. — Pastor Erickson er til Missionsmøde i disse Dage i Oshkosh. Han har uendelig meget at bestille som Præst i Emaus Menighed, saa en lille Rejse vil gøre ham godt, selv ogsaa der skal arbejdes ved et Missionsmøde.

Der træffes store Forberedelser til det kommende Marsmøde. I som agter eder til Marsmødet: Meld eder i Tide og let jaaledes det i Forvejen besværlige Arbejde. Kom ikke drattende bagefter med det glade, velformede: „Jeg tænkte nok, der var Blads for mig“ — huif: den, der kommer rigtigt indmeldt, kommer dobbelt velkommen!

Moderne — Forretningsmøderne — skal afholdes paa vor Skole „Luther College“ og Vespisningen skal foregaa i det over for Skolen liggende store Gymnastikhus. Gudstjenesterne afholdes i alle vore tre Kirker.

Gud give os et arbejdende, intelligent Marsmøde, fri for Uvil, Rævel og Kirkepolitik i dette Ords grimme Betydning. Vi har jo lidt, lidt meget under det i de henarne Dage haade som Samfund, Menigheder og Enkeltmand. Det er med Kirkepolitik som med Læringsbogen: Den lærer paa Livskraften, langsomt, men sikkert, medens den luller dem, der er befængte med den, i den falske Tro, at de er slet ikke lyge, de fejler ingen Ting, har blot saadan en lille uskyldig Gøst! Ser er en Del Sngdom i denne Tid, men saa er der jo ogsaa en velbesigtet Velsighed for Guds Menighed og Tjenerne. Naar Verden gaar imod er Hjertet jo som oftest blødt og højet — og den Herre Kristus kommer bedt til de højede Hjertier.

Luck, Wis.

Søndag den 17. April holdt Pastor Krogh Konfirmation i St. Peters Menighed, hvor 4 Dreng og 4 Piger bekræftede deres Daabspagt i Overværelse af mange Venner. Torsdagen forud holdt Krogh Overhøring af Konfirmanderne i Overværelse af deres Forældre og Søstende og saa andre tilstedeværende, som havde lyst til at høre, hvad de havde lært i den korte Tid, de havde gaaet til Konfirmationsforberedelse. Og det viste sig, at de klarede sig særdeles godt fra de mange Spørgsmaal, som blev rettet til dem.

Men det viste sig ogsaa, at de Børn, som nogenlunde stadig besøger Søndagsskolen og tillige de Par Maaneder om Aaret, vi har Religionskole, var langt mere fremmede end de, som ikke faar stort mere kristelig Undervisning, end hvad de faar i den korte Tid, de gaar til Konfirmationsforberedelse. Derfor er det en Kristenpligt for de Forældre, som Herren har velsignet med Børn, at holde dem saa meget som muligt til de kristelige Børneskoler. Thi Grunden, hvorfor Børnene ikke besøger nævnte Skoler ligger hos Forældrene; thi hvor mange Børn er der vel som faar videre kristelig Undervisning i Sjemmet?

Kristelige Fortællinger.

- Gæst, Ernst:
  - Klokkelæng. Indb. 60 Cents.
  - Tuleklokker. Indb. 50 Cents.
  - Adventklokker. Indb. 50 Cents.
  - Naar Kirkeklokker kalder Indb. 50 Cents.
  - Under Graner og Palmer. Indb. 50 Cents.
  - Livet i Lys. Indb. 50 Cents.
  - Diegrene og Torneskifte. Indb. 50 Cents.
  - Naadefilder. Indb. 50 Cents.
  - Guldkorn. Indb. 60 Cents.
  - Bed Guds Trone. Indb. 50 Cents.
  - Pinserojer. Indb. 60 Cents.
  - Bed Sinaj. Indb. 60 Cents.

Disse hyperlige kristelige Fortællinger, der er saa almindelig kendt og afholdt, sælges nu til ovenstaaende meget nedfattede Priser.

Fire Fortællinger for Børn. Indb. 25 Cents.
Seks Fortællinger for Børn. Indb. 25 Cents.
Vegge disse Samlinger indeholder meget interessante Fortællinger særdeles passende for Børn.

Fortællinger for Søndagskolen. En Samling af 51 kortere og længere Fortællinger hver med et Skriftsted som Motto. Samlede af J. B. Forord af Past. Wih. Beck Anden Samling. Udgave 1902. 225 Sider Oktav. Solidt indbundet. Pris \$1.00.

Hale, Edward C.: Manden uden Fædreland. En mærkelig Historie om en Mand der havde forbandet sit Fædreland og som Straf derfor gennem 50 Aar aldrig hørte dets Navn nævne. 50 Sider. Indb. 35 Cents.

Hele Livet for at vinde en evig Krone. En skøn Fortælling om et guhængivent Liv. Scenen er lagt i det naturfæmne Svejtis, og Personerne tilhører de høje Klasser. 166 Sider. Pris i Dmsl. 35 Cents. Indb. 70 Cents.

Horatio: Gennem Skærene. En Skildring af indre og ydre Liv. Overlat fra Svensk af Past. G. Münster ved Lukasirken i København. Udgave 1907. 528 Sider almindelig Format, godt indbundet i Skirting. Denne udmærkede Bog fortjener en stor Udbredelse, og Prisen er nu sat saa lavt, at denne ingen Hindring kan være. Pris Indb. \$1.00.

Hvad der staaer Bagved. Kristelig Fortælling af M. E. Denne nye Bog af en forsvigt vel kendt og yndet Forfatter har faaet rosende Dmtale saa vel i Danmark som herovre. Den er paa 240 Sider og sælges i smukt Skirtingbind til den for en ny Bog særdeles lave Pris af \$1.00. I Dmslag 60 Cents.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Efter Konfirmationen var en stor Del Slægtninge og Venner forjæmlede hos Frederic Sørensen, som havde to Døtre, der var bleven konfirmeret, og hvor Tiden joandt nok saa hyggeligt med Sang og Samtaler indtil Aften.

Ved Valget den 5. April i Byerne paa disse Egne drejede Kampen sig vel nærmest om Saloon og ikke Saloon. Luck, som har været „tør“ det sidste Aar, vedbliver at være „tør“ nok et Aar, hvis ikke en „Blindpig“ tilfældig skal finde Vej til Byen. Valdom Lake og St. Croix Falls er ogsaa blandt de „tørre“, hvorimod Centuria og ikke at forgjæmle Frederic, som har været „tør“ det sidste Aar, kunde ikke betåne længere uden Saloon. Af. de Jndtægter!

Vi har haft særdeles smukt Vejr her siden først i Martst. Soven grønnes, og Frugttræerne blomstre, men den 16. April fik vi Sne og Frost, saa Frugttræerne har sikkert faaet en stem Medfart saa vel i Wisconsin som i Nabolaterne.

Vi havde ventet nogle Landsbøgere i denne Foraarsid, men det lader ikke til, at her kommer nogen. Folk tror maasse ikke, her er til at leve oppe i Wisconsin Skove. So, her er mange, som har deres gode Udkomme paa 40 Acres. Ser er der nu ingen Fare for, at Landet bliver udpint: thi Farmerne har mange Kreaturer i Forhold til det Land, de har opdyrket, efter som det er Mejeriet, der lønner sig bedst paa disse Egne.

Jeg kan give et Eksempel paa, hvad Kreaturer, her kan fødes paa 40 Acres. For saa Aar siden kom en Familie hertil fra Clinton, Ia., og købte en Farm paa 40 Acres og ikke af det bedste Land, og de havde i Vinter 2 Heste og 28 Kreaturer deriblandt 11 Malkekøer og i Sommer vilde de faa 14, og Manden

fortalte mig, at han kunde let vintertøse disse mange Kreaturer, men om Sommeren hvede han Græsning for sine Ungkreaturer. Hvor mange Steder her i Amerika gør de det stort bedre paa 40 Acres.

Største og bedste Udbalg af Billed-Brevfort for enhver Anledning.

Gratulations - Brevfort med dansk Tekt. Mange forskellige Slags, forteret per Duf. 25 Cents.

Brevfort med Bibeltekst i Dansk, flere Slags med forskellige Tekt. Sorteret, per Duf. 25c.

Prospektfort fra Blair og Omegn. Indbefatter Samfundets Skole og Forlagshus, samt den danske Kirke. Sorteret per Duf. 25c.

Prospektfort fra Danmark. Ca. 50 forskellige særdeles smukke farvetrykte kort fra skønneste Egne i Landet. Indbefatter mange betendte Kirker. Sorteret per Duf. 25c.

Paafle-Brevfort med dansk Bibeltekst. Trykt i 6 Kulser paa fint Karton, fremstiller et Kors omvundet med Blomster. I forskellige Tektterne valgte af os men Arbejdet udhørt i Lyfland. Disse er ubetinget de smukkeste kort af sit Slags og sælges dog i Sæt af 12 Stykker med trykt Dmslag for 25c.

Sorteret Prævedalg af alle ovenstaaende per Duf. 25c.

Den. Luth. Publ. House, Blair, Neb.